

GAZETA

Anul XIX

Nr. 881

Vineri 13 ian.

1967

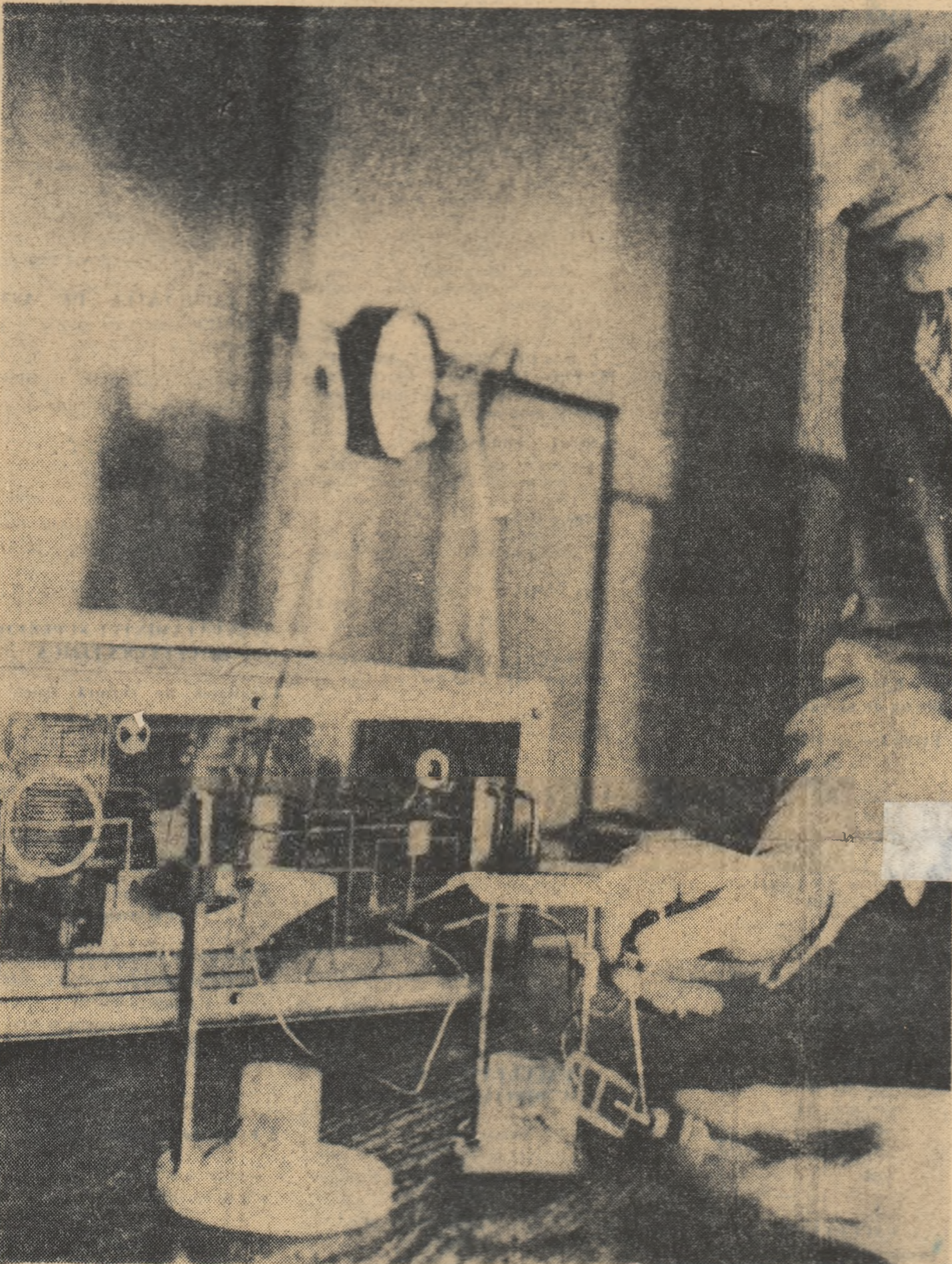
4 pag. 25 bani

ÎNVĂȚĂMINTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMINT ȘI CULTURĂ

Hrgo Stera

Tradiție și inovație în procesul de învățămînt

Generator de ultrasunete — unul dintre cele mai moderne prototipuri omologate de I.M.D. ce vor intra în școli încă în acest an.

Fenomenul cel mai caracteristic care se petrece în prezent, sub ochii noștri, în învățămînt este, fără îndoială, intensificarea efortului de inovare. Conceptiile empirice rezultate din practica educației, ca și cele oferite de diferitele teorii filozofice, au fost împinse pe planul al doilea de cercetări mult mai riguroase, întreprinse de pe pozițiile altor discipline: fiziologia, psihologia, matematica, iar în perspectivă și de alte discipline a căror contribuție abia se schițează în prezent: cibernetica, genetica etc.

Motivul pentru care începutul acestei mișcări nu s-a conturat în limitele pedagogiei clasice (cu toate că în cadrul ei fondemul de inovație este permanent și, de la Komensky încocoace, fiecare mare pedagog a adus o contribuție importantă la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ), trebuie căutat în faptul că pedagogia, ca știință, este limitată în abordarea fenomenului educației și instrucției. Problematika copilului — realitate complexă bio-psihosocială — fiind, prin natura ei, mult mai largă, soluțiile și sugestiile pe care le oferă diferitele științe depășesc prin amploare și profundețime pedagogia.

În rîndul cercetărilor de ultimă dată

sebită valoare pentru învățămînt, dar care au apărut și evoluat inițial în afara pedagogiei, trebuie trecute programările. Acestea nu sînt pur și simplu noi metode de predare ce se adaugă la cele existente (deși ele pot avea și acest rol), ci în primul rînd noi sisteme de organizare a cunoștințelor și noi forme de operare cu ele. Privite din acest punct de vedere, ele conturează un moment deosebit în istoria învățării — și anume, trecerea la raționalizarea conținutului și a formelor în care se dă informația.

Dar cu toate că atît ideea raționalizării conținutului cit și cea a formelor de operare au apărut împreună în cadrul programărilor, ele sînt totuși probleme diferite. După noi, forma de programare, fie ea liniară, ramificată, matetică sau de altă natură este independentă de concepția pe baza căreia au fost selectate datele, care poate fi și ea adevărată sau falsă etc. Aceasta înseamnă că programările lasă deschise problemele de conținut, concepția psihologică de la care se pornește în organizarea conținutului, nivelul operărilor și al sarcinilor formative etc. De aceea, compararea rezultatelor obținute în condiții diferite de organizare a conținutului și a formelor de operare, este o problemă metodologică. Astfel de comparații nu pot oferi date certe privind posibilitățile programării ca formă de expunere în raport cu

forma clasică. Căci dacă programările presupun, în afară de forma de expunere, un anumit nivel de cunoștințe ce se programează, un sistem în care acestea se leagă între ele și anumite scopuri formative, atunci problema care se pune este: pe seama cui trebuie puse eventualele rezultate superioare ale programării față de predarea clasică? Pe seama formelor de expunere, sau pe seama celorlalți factori enunțați mai sus, care, în cazul programării, au o pondere deosebită? Pe de altă parte, din împrejurară ce sistemul logic și sarcinile formative constituie preocupări speciale în cadrul programărilor nu rezultă că învățarea clasică n-ar presupune un sistem logic și scopuri formative, chiar dacă preocupările pentru aceste aspecte sînt mai puțin sistematice în cadrul ei.

A doua problemă asupra căreia am dori să atragem atenția se referă la faptul că programările pot fi multiple, pentru motivul că și posibilitățile de raționalizare a formelor sînt multiple, iar cercetătorul sau practicianul pot opta pentru un tip sau altul. El pot să unifice diferitele tipuri într-o formă nouă, sau pot să elaboreze sisteme noi, mai adecvate sarcinilor de învățămînt. Astfel de sisteme și nu acesta este motivul ne-

N. RADU

(Continuare în pag. a 3-a)

De la Ministerul Învățămîntului

Consursul de admitere în învățămîntul superior fără frecvență, pentru anul universitar 1967-1968, va avea loc în perioada 26 august — 5 septembrie 1967. Probele de concurs și programele disciplinelor sînt cele stabilite pentru concursul de admitere în învățămîntul superior de zi.

Ce cuprind colecțiile de literatură pentru elevi?

Prin editarea colecției „Biblioteca școlară”, imensele mase de literatură de elevi dispun, în bună măsură, de literatura cea mai reprezentativă, în deosebi română, în condiții tehnice și de preț avantajoase. Studiarea literaturii române în liceu e liberalizată și sprijinită prin apariția, în cadrul acestei colecții, a operelor prevăzute de programele de învățămînt. De la literatura română veche și pînă la cea actuală, „Biblioteca școlară” conține volume de poezii, nuvele, romane, teatru, facilitînd astfel pregătirea tineretului, cunoașterea integrală de către elevi a operelor studiate în școală, care figurează doar parțial în manualele didactice.

În ultimii ani, volumele editate în această colecție sînt organizate după o concepție unitară, cu studii introductive redactate, în general, după același sistem și cam la același nivel, cu tabouiri bibliografice și teme recapitulative la sfîrșitul fiecărui volum, fiind astfel de un real folos tineretului școlar trecînd dincolo de cerințele stringente fixate prin programele școlare, volumele respective cuprînd și alte câteva lucrări în versiuni sau în proză, prin care cititorii au posibilitatea să pătrundă mai adînc, mai multilateral în activitatea creatoare a scriitorilor studiați. Adeseori studiile introductive depășesc intrucivă — și așa trebuie să fie — prezentările din manualele școlare, constituînd o bază accesibilă de înțelegere mai profundă a problemelor literare.

Inițiativa formulării, la finele volumelor, a unor teme în legătură cu operele publicate, sugerînd problematica acestora, esențialitatea conținutului lor, este binevenită. Cu ajutorul lor tinerii cititori își pot orienta mai sistematic investigațiile, cercetările. Tot alții de binevenit este și ideea de a se da la sfîrșitul volumelor extrase din diverse lucrări de critică literară și de istorie literară, care au darul de a fixa în mintea elevilor noțiunile literare, de a le face cunoscute unele considerații asupra operelor și scriitorilor. De cele mai multe ori extrasele sînt bine alese, sugestive, pline de substanță.

Putem consemna, ca atare, evi-

dente progrese în editarea colecției „Biblioteca școlară” generate de o certă intenție de sprijin învățămîntului, de a pune tineretului în domeniul literaturii. Dacă aceste volume au să fie editate periodic în tiraje suficiente, contribuția colecției ar fi de o și mai mare eficiență. Dar tirajele viitoare de la 30.000 la circa 120.000 exemplare. Care este criteriul stabilirii lor? Toate aceste lucrări se adresează aceluiași elevi și sînt utilizabile mai toate în aceeași măsură. La ce interval de timp se reeditază o operă în „Biblioteca școlară” și care rațiuni prezidează la stabilirea acestei reeditări?

Deși colecția are merite incontestabile, așa cum am arătat, totuși se pot ridica încă multe obiecții și cu privire la selectarea operelor, a scriitorilor, la periodicitatea apariției unei opere, la calitatea edițiilor și la prețurile. De ce, bunăoară, într-un volum din „Biblioteca școlară” trebuie să fie editată întreaga creație literară a unui scriitor? Într-un astfel de volum apar, spre exemplu, toate poeziile lui G. Bacovia. Într-un alt volum, intitulat „Primi nostri poezi”, apar toate poeziile celor patru poeți văcărești, precum și ale unor poeți minori de la începutul veacului trecut. Apoi, un volum ca cel intitulat bunăoară „Studii și cercetări de istorie literară”, de G. Călinescu, editat și prefăcut de Al. Piru — în care sînt cuprinse studii ale marelor critici literare deosebite: Iordache Goleacu, Naum Rîmniceanu, Paharnicul Șion, G. Săulescu, C. Caragiale, Iorgu Caragiale Al Pelimon, C. D. Aricescu, G. Baroni, N. N. Colanau, I. C. Fundescu, N. T. Orășanu, Gr. H. Granda, Pan-tazi Ghica, Ioan M. Buioreanu, Bonifaciu Florescu, apărut în 70.140 de exemplare — este desigur foarte util studenților de la facultățile de limbă și literatură română, dar depășește cu totul necesitățile liceului. La fel stau lucrurile cu studiul introductiv redactat de Al. Piru la volumul „Studii și comunicări” de G. Călinescu.

Unii dintre îngrijitorii și pre-

AL. BOJIN

(Continuare în pag. a 4-a)

Mediul social și relațiile interpersonale ale școlarii

● Valențele mediului social școlar ● Clasa a IX-a — moment de restructurare a relațiilor ● Tratament diferențiat pentru „populari” și „solitari” ● Confruntarea „modelelor educative”

Într-o exprimare sumară, am putea defini mediul social al copilului ca fiind acel ansamblu de factori și condiții social-culturale și politico-economice pe care el îl găsește la naștere, în care trăiește și se dezvoltă, se integrează treptat sau îl schimbă. La început global, nediferențiat, nestructurat, neerarhizat, mediul social devine pentru copil, cu timpul, diferențiat, structurat, ierarhizat. O asemenea structurare și ierarhizare a influențelor instructiv-educative se produce mai ales o dată cu intrarea copilului în școală și capătă, bineînțeles, forme din ce în ce mai complexe, calitativ superioare, pe măsura ce elevul înaintază în vîrstă.

Întrearea în școală a copilului aduce cu sine și scindarea mediului social în mediul școlar și mediul social extrașcolar, fiecare avînd importanța, semnificația și valoarea sa, valențele sale. În funcție de ele va fi organizată și structurată întreaga activitate școlară și extrașcolară a elevilor. Înseși relațiile interpersonale ale acestora apar și dezvoltă, se maturizează, dispar chiar, în cadrul mediului social școlar și extrașcolar în care copilul există și acționează. Tocmai de aceea analiza problemelor care se ridică în această direcție trebuie să constituie un obiectiv de seamă al profesorilor dirigenți. Adeseori analiza mediului social poate explica anumite comportări, anumite tipuri de relații interpersonale ale

elevilor, la fel cum analiza relațiilor interpersonale poate sugera însăși structura mediului social al școlarii.

Cunoașterea relațiilor interpersonale ale școlarii este deosebit de necesară în așa-zisele momente de cotitură din viața acestora — cum sînt trecerea din clasa a IV-a în clasa a V-a, din clasa a VIII-a în clasa a IX-a — care aduc cu sine o serie de modificări. Dacă în clasa a V-a acestea sînt mai neînsemnate, datorită faptului că, în general, colectivele școlare rămîin aceleasi, în clasa a IX-a intervenț modificări deosebit de importante. Clasa a IX-a se caracterizează îndeosebi printr-o componență neomogenă, cunoaște o restructurare aproape radicală a relațiilor interpersonale ale elevilor. Aici se întîlnesc elevii proveniți de la aceeași școală, dar din clase paralele, ca și elevii proveniți de la alte școli, ceea ce duce la constituirea unor grupe și grupulețe care încearcă să se impună ca atare. Avem de a face cu elevi din diverse medii sociale școlare, cu diverse tipuri de modele educative, ceea ce face ca acum să se confrunte o experiență pedagogică veche, un model pedagogic vechi (considerat, adesea, ca fiind cel mai bun) cu unul nou, să se lege noi prietenii, să se restructureze comportamentul în funcție de noul mediu social școlar.

În asemenea condiții, comportarea față de colegul de bancă devine un indiciu important, care

relează fie consolidarea unor relațiilor interpersonale constituite mai înainte, fie infiriparea altora noi. Unele sondaje făcute în rândul elevilor din două clase a IX-a, referitor la comportarea față de colegul de bancă ne-au dat posibilitatea să desprîndem mai multe tipuri de relații interpersonale între adolescenți.

Un prim tip îl constituie relațiile de preferință reciprocă, care constau în faptul că doi elevi se preferă unul pe altul pentru a fi colegi de bancă. Ele sînt întîlnite mai ales în interiorul grupulețelor de elevi veniți de la aceeași școală, din aceeași clasă. Cantitativ sînt cele mai frecvente. Un al doilea tip îl formează relațiile de respingere reciprocă, care constau în faptul că doi colegi care stau împreună în bancă preferă, fiecare,

pe un altul. De regulă, aceste relații sînt întîlnite între elevii diverselor grupări existente în clasă, între elevii „școlii” și cei noi veniți, care au fost așezați în bănci fără a li se respecta preferința. Un alt tip îl constituie așa numitele relații de preferință și respingere unilaterală, în care elevul preferat de un coleg îl respinge tocmai pe acesta. Ele se stabilesc între elevii noi veniți și elevii din grupările vechi, majoritare ale clasei. De obicei preferința se îndreaptă de la elevul nou venit în clasă și, deci, și în

M. ZLATE
Catedra de psihologie
a Universității din București

(Continuare în pag. a 2-a)

În acest număr:

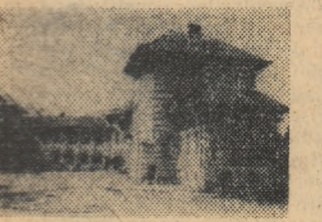
Disciplinele pentru concursul de admitere în învățămîntul superior. — pag. a 2-a
Programa orelor de dirigiență pentru clasa a VI-a. — pag. a 4-a

ESTE UN DE FOTOGRAFII ȘI FOTOCOPII AL CĂTUEȘC IN PREZENT FONDUL DE LUCRĂRI AFILATE IN FOTOTECA MUZEULUI PEDAGOGIC. Ele ilustrează evoluția procesului de învățămînt din România, strădaniile pe egorul școlii ale unor oameni de știință și pedagozi români, aspecte din lupta P.C.R. pentru un învățămînt democratic și științific, condițiile create de partid și de stat pentru dezvoltarea învățămîntului în anul socialismului.

Printre acțiunile întreprinse în ultimul timp de Muzeul pedagogic se numără și alcătuirii unor vitrine tematice prezentînd contribuția scriitorului Al. I. Odobescu la dezvoltarea învățămîntului didactic românesc. Manuscrise, scrisori și fotografii înfățișînd activitatea pedagogică a lui V. Gr. Borzovan, a propinșt colaborator al lui Odobescu precum și a unei colecții de medalii comemorative privind învățămîntul din țara noastră. În prezent, lucrătorii Muzeului prezintă o expoziție care ilustrează contribuția cadrelor didactice din Capitală la modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ.

O ORIGINALĂ EXPOZIȚIE CU CARACTER METODIC S-A DESCHIS DE CURÎND LA INSTITUTUL PEDAGOGIC DE PE ÎN-GĂ UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI. Expoziția cuprinde desene ale elevilor din școlile generale nr. 77, nr. 80, nr. 173 și nr. 182 din Capitală, în care desenul este predat de foștii studenți ai institutului. În lumina lucrărilor expuse, cadrele didactice de specialitate din institut discută cu actualii studenți ai Facultății de arte plastice probleme privind metodică predării desenului la clasele V-VIII, stimularea imaginației elevilor, înarmarea lor cu posibilitatea de a-și exprima prin desen ideile și sentimentele etc. În acest fel, expoziția constituie terenul unor interesante aplicații practice ale cursului de metodică.

LICEUL „NICOLAE BĂLCESCU” DIN RIMNICUL VILCEA A ÎMPLINIT DE CURÎND TREI ȘERTURI DE VEAC. După cum ne informează profesora Mariana Florea, liceul vîlcean a dat patriei, de la înființarea sa pînă astăzi, 11.499 de absolvenți. În rîndul acestora s-au numărat numeroși oameni de știință și culturiști de prestigiu, ca de pildă, acad.

Eugen Angelescu, titularul catedrei de chimie organică a Universității din București, prof. dr. docent Gh. Al. Olănescu, chirurg, prof. univ. Ionel Geanță, de la Conservatorul Ciprian Porumbescu, prof. univ. Const. Anastasoaie, fiziolog de prestigiu internațional, scriitorul Gb Mihalescu, precum și numeroși ingineri, profesori, medici, tehnicieni deosebit de apreciați în colectivele din care face parte.

577339

DISCIPLINELE PENTRU CONCURSUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR

— Pentru anul universitar 1967 - 1968 —

Candidații la concursul de admitere — cursuri de zi, serale și fără frecvență — vor susține probe practice, scrise și orale.
Toate probele se vor susține pe baza programelor școlare valabile în licee în anul 1966-1967.

Programul disciplinelor de concurs se va publica începând cu numărul viitor al „Gazetei învățământului“.

A. ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR TEHNIC

1. **Facultatea de electronică și telecomunicații** (toate secțiile); **Facultatea de electrotehnică** (toate secțiile); **Facultatea de mecanică** (toate secțiile); **Facultatea de electromecanică**; **Facultatea de electromecanică miniere**; **Facultatea de mecanică asocioasă**; **Facultatea de energetică** (toate secțiile); **Facultatea de automatizări**; **Facultatea de tehnologia construcției de mașini** (toate secțiile); **Facultatea de industrie ușoară** (toate secțiile); **Facultatea de mașini și utilaj petrolier**; **Facultatea de exploatarea zăcămintelor de țeft și gaze**; **Facultatea de mine** (secțiile de exploatarea minieră și topografie minieră); **Facultatea de construcții** (toate secțiile); **Facultatea de construcții feroviare, drumuri și poduri** (toate secțiile); **Facultatea de geologie tehnică** (secția de prospecțiuni geofizice); **Facultatea de instalații pentru construcții**; **Facultatea de mașini și utilaj pentru construcții**; **Facultatea de transporturi** (toate secțiile); **Facultatea de hidrotehnică** (toate secțiile); **Facultatea de industrializarea lemnului**;
 - Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu*, trigonometrie, calcul diferențial și integral) — scris și oral
 - Fizică (mecanică, electricitate, fizică moleculară și căldură) — scris

2. **Facultatea de metalurgie** (toate secțiile) și **Facultatea de mine** (secția de preparare a cărbunilor și minereurilor);
 - Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu*, trigonometrie, calcul diferențial și integral) — scris și oral
 - Fizică (mecanică, electricitate, fizică moleculară și căldură) — scris
3. **Facultatea de chimie industrială** (toate secțiile); **Facultatea de tehnologia și chimizarea țefului și gazelor**;
 - Chimie (anorganică și organică) — scris și oral
 - Matematici (algebră și calcul diferențial) — scris
 - Fizică (optică, fizică moleculară și căldură) — scris

4. **Facultatea de tehnologia produselor alimentare și tehnica pescuitului** (secțiile de industrii alimentare extractive, morărit și panificație, industrii fermentative, conserve și lapte);
 - Chimie (anorganică și organică) — scris și oral
 - Matematici (algebră, trigonometrie) — scris
 - Fizică (optică, fizică moleculară și căldură) — scris
5. **Facultatea de tehnologia produselor alimentare și tehnica pescuitului** (secția tehnica pescuitului și stuficultură);
 - Zoologie sau botanică (la alegere) — scris și oral
 - Matematici (algebră, trigonometrie) — scris

6. **Facultatea de geologie tehnică** (secția geologie tehnică);
 - Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu*, trigonometrie) — scris și oral
 - Fizică (mecanică, optică, fizică moleculară și căldură) — scris
7. **Facultatea de silvicultură** (toate secțiile);
 - Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu*, trigonometrie) — scris și oral
 - Botanică — scris
8. **Facultatea de arhitectură și urbanism**: Etapa I — eliminătorie;
 - Probe practice de aptitudini: a) desen tehnic b) desen liber

- Etapa a II-a
- Matematici (algebră, trigonometrie, geometrie plană și în spațiu*) — scris și oral
- *) La geometrie plană și în spațiu nu se cer demonstrații.

B. ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR AGRICOL

1. **Facultatea de agricultură și Facultatea de horticultură**;
 - Botanică — scris și oral
 - Chimie (anorganică și organică) — scris
2. **Facultatea de medicină veterinară**;
 - Zoologie sau anatomia și fiziologia omului (la alegere) — scris și oral
 - Chimie (anorganică și organică) — scris
3. **Facultatea de medicină veterinară**;
 - Zoologie sau anatomia și fiziologia omului (la alegere) — scris și oral
 - Chimie (anorganică și organică) — scris

C. ÎNVĂȚĂMÎNTUL UNIVERSITAR

1. **Facultatea de matematică**; **Facultatea de matematică-mecanică**;
 - Matematici (algebră, trigonometrie, geometrie plană și în spațiu*, trigonometrie, calcul diferențial și integral) — scris și oral
 - Fizică (mecanică, electricitate, fizică moleculară și căldură) — scris

tura rusă — secundar limba și literatură română);

- Limba rusă (sau limba slavă respectivă) — scris și oral
- Limba și literatura română — scris

17. **Facultatea de filologie** (secția de limba și literatura maghiară);
 - Limba și literatura maghiară — scris și oral
 - Limba română — scris
18. **Facultatea de filologie** (secția de limba și literatura română — secundar limba și literatura maghiară);
 - Limba și literatura română — scris și oral
 - Limba și literatura maghiară — scris
19. **Facultatea de filologie** (secția de limba și literatura rusă — secundar limba și literatura maghiară);
 - Limba rusă — scris și oral
 - Limba și literatura română (sau maghiară) — scris

Pentru Institutul de teatru din Tg. Mureș se adaugă:

- Literatură maghiară — scris
2. **FACULTATEA DE TEATRU** (secția de regie de teatru):
- Etapa I — eliminătorie:
- Probă de aptitudini (exerciții pentru aprecierea spiritului de observație, memoriei vizuale și imaginatiei): colocviu pe teme din literatură și teatru în limitele programelor analitice a liceului) — oral

- Etapa a II-a
- Analiza unei lucrări artistice din repertoriul de concurs — scris
 - Literatură română — scris
 - Probă de specialitate (improvizatii pe teme propuse de comisie; recitarea unor poezii diferite ca specii literare din literatura clasică și contemporană; povestire din literatură clasică sau contemporană; mișcare și comportare scenică) — oral

Pentru Institutul de teatru din Tg. Mureș se adaugă:

- Literatură maghiară — scris
3. **FACULTATEA DE TEATRU** (secția de operatorie de film):
- Etapa I — eliminătorie:
- Probă de aptitudini (improvizatii pe teme date de comisie; povestire; o schiță de compoziție; exerciții de însumare cu o sursă de limbă); colocviu de cultură cinematografică pe baza filmelor cuprinse în repertoriul indicat de institut) — oral

- Etapa a II-a
- Analiza unei lucrări artistice din repertoriul de concurs — scris
 - Fizică (optică) — scris
 - Probă de specialitate (exerciții de imaginație și fantezie pe teme date de comisie; analiza compozițională a unor fotografii, reproduceri, diaprame) — oral

4. FACULTATEA DE TEATRU

(secția de teatologie și filmologie):

- Etapa I — eliminătorie:
- Probă de aptitudini (exerciții pentru aprecierea spiritului de observație, memoriei vizuale și imaginatiei): colocviu pe teme din literatură și teatru în limitele programelor analitice a liceului) — oral

E. ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE

1. **Facultatea de medicină** (toate secțiile); **Facultatea de pediatrie și stomatologie**;
 - Anatomia și fiziologia omului — scris și oral
 - Chimie organică — scris
 - Fizică (structura atomului, optica, fizică moleculară și căldură) — scris
2. **Facultatea de farmacie**;
 - Chimie (anorganică și organică) — scris și oral
 - Botanică — scris

F. ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR DE ARTĂ

1. **FACULTATEA DE TEATRU** (secția de artă dramatică):
 - Etapa I — eliminătorie:

— Probă de aptitudini (analiza unui film și a unei piese din dramaturgia românească prezentate candidaților în cadrul probei) — scris

- Etapa a II-a
- Literatură română — scris
 - Istoria universală (capitolele de istoria culturii) — scris
 - Probă de specialitate (colocviu pe teme de cultură generală, literară, teatrală și cinematografică în limitele programelor analitice a liceului) — oral

5. FACULTATEA DE TEATRU

(secția de regie de film):

- Etapa I — eliminătorie:
- Probă de aptitudini (exerciții pentru aprecierea spiritului de observație, memoriei vizuale, atenției și puterii de concentrare; povestire din literatură română sau universală; colocviu de cultură cinematografică pe baza filmelor cuprinse în repertoriul indicat de institut) — oral

Etapa a II-a

- Analiza unui film prezentat candidaților în cadrul probei — scris
- Probă de specialitate (improvizatii pe teme date de comisie în anumite condiții de decor, personaje sau surse de conflict; transpunerea unor acțiuni în imagini și în mișcare; realizarea unor puneri în scenă) — oral

6. FACULTATEA DE INSTRUMENTE ȘI CANTO

(secțiile de instrumente de coarde, suflat, percuție și pian-orgă):

- Etapa I — eliminătorie:
- Probă de aptitudini la instrumentul ales — probă practică
- Etapa a II-a
- Citire la prima vedere cu instrumentul ales — probă practică
 - Teorie și solfegiu — probă practică (oral)

7. FACULTATEA DE INSTRUMENTE ȘI CANTO

(secția de canto):

- Etapa I — eliminătorie
- Probă de aptitudini vocale — probă practică
- Etapa a II-a
- Interpretare vocală (execuția unor piese vocale diferite ca gen, pregătite de candidat, indicate de comisie pe baza unui repertoriu de concurs) — probă practică
 - Teorie și solfegiu (se vor verifica și auzul, ritmul și memoria muzicală) — probă practică (oral)

8. FACULTATEA DE COMPOZIȚIE, DIRIJAT, PEDAGOGIE:

- Verificarea auzului, ritmului, memoriei muzicale și a calităților vocale (probă eliminătorie) — probă practică
- Teorie și solfegiu — probă practică (oral)

9. FACULTATEA DE ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR DE CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

- Facultatea de cultură fizică și sport (toate secțiile):
- Probe practice: a) atletism; b) gimnastică; c) un joc sportiv (la alegere între: volei, baschet, handbal)
 - Anatomia și fiziologia omului — scris

H. ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR PEDAGOGIC

1. **Facultatea de matematică**:
 - Matematici (aritmecă, algebră și trigonometrie) — scris și oral
 - Geometrie (plană și în spațiu*) — scris
2. **Facultatea de fizică-chimie**:
 - Fizică (mecanică, optică și electricitate) — scris și oral
 - Chimie (anorganică și organică) — scris

3. FACULTATEA DE ȘTIINȚE NATURALE

- Botanică sau zoologie (la alegere) — scris și oral
- Anatomia și fiziologia omului — scris

4. FACULTATEA DE ISTORIE- GEOGRAFIE; FACULTATEA DE FILOLOGIE (secția de istorie-geografie):

- Istoria României — scris și oral
- Geografia fizică și economică a Republicii Socialiste România — scris

5. FACULTATEA DE FILOLOGIE (secția de limba și literatura română; biblioteconomie):

- Literatură română — scris și oral
- Limba română — scris
- Limba și literatura română — scris și oral
- Limba și literatura maghiară — scris

6. FACULTATEA DE FILOLOGIE (secția de limba și literatura română — limba și literatura maghiară):

- Limba și literatura română — scris și oral
- Limba și literatura maghiară — scris
- Istoria României — scris

8. FACULTATEA PEDAGOGICĂ DE ARTE PLASTICE:

- Desen după model de gips — probă practică
- Culoare după grup de obiecte (în tehnica aleasă de candidat) — probă practică
- Schiță de compoziție (în tehnica aleasă de candidat) — probă practică
- Literatură română — scris

9. FACULTATEA PEDAGOGICĂ DE MĂȘINĂRII:

- Interpretare vocală sau instrumentală (la alegerea candidatului) — probă practică
- Teorie și solfegiu (se vor verifica și auzul, ritmul și memoria muzicală) — probă practică (oral)
- Dictat colectiv — probă practică
- Literatură română — scris

10. FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT:

- Probe practice: a) atletism; b) gimnastică; c) un joc sportiv (la alegere între: volei, baschet, handbal)
- Anatomia și fiziologia omului — scris

*) La geometrie plană și în spațiu nu se cer demonstrații.

Mediul social și relațiile interpersonale ale școlariilor

(Urmare din pag. 1-a)

școală, către elevii aceleiași școli sau clase, respingerea pornind în sens invers de la elevii școlii la elevii noi veniți. Preferința univocă este în care un elev preferă pe altul — este un alt tip de relații frecvent întâlnite la adolescenți. Acest tip apare între majoritatea elevilor clasei.

Întindim și alte modalități de comportare ale elevilor față de colegii de bancă, pe care nu le putem îngloba în categoria relațiilor, căci ele nu reprezintă de fapt o relație ci, mai degrabă, în aceea a atitudinilor. Astfel, întindim atitudinile de indiferență și atitudini negative, de totală respingere. Primele sînt întâlnite la elevii care nu au nici o preferință, cărora le este „indiferent“ cu cine stau în bancă; celelalte sînt întâlnite la elevii care doresc să stea singuri în bancă, deși stau cu cineva.

Din prezentarea celor citorva tipuri de relații și atitudini față de colegii de bancă ne putem forma o părere, fie și sumară, în legătură cu multitudinea și variația relațiilor interpersonale ce se stabilesc între adolescenți. Ele sînt și mai multiple și mai variate cînd se cercetează și alte preferințe ale elevilor, cînd li se pun întrebări cum ar fi: cine ai dori să fie seful clasei? cine îți este acum prieten? pe cine din clasă ai ale-

ge ca prieten? etc. Numai cunoașterea în profunzime relațiile interpersonale ale elevilor — și mai ales motivările lor — profesorii și îndeeșbi diriginții, ca factori de seamă ai mediului școlar, pot contribui la justa orientare a comandanților unei clase în direcția constituirii unui adevărat colectiv. În caz contrar asistăm la producerea unor fenomene negative. De pildă, așezarea elevilor în bănci după unele criterii cum ar fi nivelul la învățatură (cei mai slabi pregătiti în băncile din față, cei mai bine pregătiti în băncile din spate) situația la disciplină (cei indisdisciplinați în față, ceilalți în spate) înălțimea etc., fără a analiza și a lua în considerare preferințele elevilor, duce la constituirea unor relații de toleranță între colegi. Elevii astfel așezați se „tolerază“ unii pe alții în timpul orelor, dar abia așteaptă pauza sau terminarea orelor pentru a se întîlni cu „adevăratul“ coleg, cu adevăratul prieten. Cercetările arată că relațiile nesatisfăcătoare constituie la un moment dat între doi sau mai multi elevi sînt compensate ulterior prin relațiile cu alți colegi din clasa din care face parte sau cu colegii din clasele vecine ca și cu elevii din preajma locuințelor. În asemenea condiții, însăși închegarea și structura colectivului se realizează cu greutate.

Cunoașterea de către diriginți a relațiilor interpersonale ale ado-

lescentilor contribuie și la educarea în bune condiții a fiecărui elev în parte, deci la realizarea unui deziderat psihologic — și anume, la tratarea individuală, diferențiată a lor. Mai mult, cunoașterea acestor relații contribuie la însăși formarea personalității elevului. Analizînd relațiile interpersonale ale adolescenților, profesorii diriginți vor constata în primul rînd caracterul lor selectiv: unii elevi din clasă au un statut foarte ridicat, adică sînt preferați, alții — fie ca prietenii colegi de bancă, fie ca șefii de clasă — de majoritatea elevilor clasei; alții au un statut mai scăzut, fiind aleși și preferați de 1-2 colegi, în sîrșit, alți elevi nu sînt aleși de nimeni. Afînd care sînt elevii „popolari“ sau „solitari“ ai clasei profesorul diriginți va ști să lucreze diferențiat; cu ei — pe cei populari și va feri de îngîmfare, pe cei solitari și va atrage spre colectivul clasei.

În afară de caracterul selectiv al relațiilor interpersonale, diriginții poate cunoaște și locul pe care îl ocupă fiecare elev în sistemul relațiilor personale, rolul pe care îl joacă în acest sistem. Poate săi care elevi ocupă o poziție favorabilă în colectivul clasei și care una nefavorabilă, care sînt cauzele unei asemenea situații. Între poziția elevului în colectivul clasei și poziția lui în sistemul relațiilor interpersonale pot exista relații de concordanță (elevul ales ca șef al clasei are un statut mare, este preferat de majoritatea), sau

de neconcordanță. Desigur că atît pozițiile favorabile cît și cele nefavorabile ocupate de elevii în sistemul relațiilor personale, ca și relațiile de concordanță sau neconcordanță, de care vorbeam mai sus, pot oferi diriginților suficiente materiale pentru a putea interveni eficient în procesul educativ.

O primă concluzie ce se desprinde din cele spuse este aceea a necesității de a cunoaște relațiile interpersonale dintre școlari. În această direcție numai observarea compozițiilor elevilor este insuficientă. Sînt necesare și unele metode mai probe experimentale, la îndemîna oricărui diriginți.

O a doua concluzie se referă la faptul că relațiile interpersonale ale școlariilor constituie o componentă importantă a mediului social. Într-un raport de relativă contradicție sau chiar de contradicție atîrui cînd mediul social școlar se îndepărtează, bruschează, neglijează relațiile interpersonale. Evident că școala noastră socialistă nu oferă prilejul apariției și dezvoltării unor asemenea contradicții. Aspectul subliniat trebuie să stea, însă, în atenția profesorilor și diriginților tocmai în vederea evitării lui.

Demonstrații de electromagnetism

Manualul de fizică pentru clasa X-a serială, după ce...

motoare autoinduse în cazul deschiderii circuitului și mai ales punerea în evidență a valorilor ridicate pe care ea...

suplimentară. Anume, am luat bobina de 600 de spire, aflată pe unul dintre brațele miezului „U” cu circuitul magnetic închis și bine fixat...

za clasei și, bineînțeles, în primul rând a elevului care ridicase bobina s-a produs o ușoară comotie care l-a determinat să-și retragă brusc mina. Acum am putut sublinia cauza reacției: apariția unei tensiuni electromotoare mari...

O asemenea experiență poate ușura și înțelegerea fenomenelor care au loc în cele două circuite ale bobinei de inducție. Pentru explicarea acestor fenomene demonstrez mai întâi apariția tensiunilor electromotoare cu ajutorul lămpii cu neon...

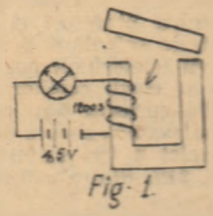

Fig. 1

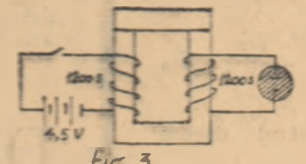

Fig. 3

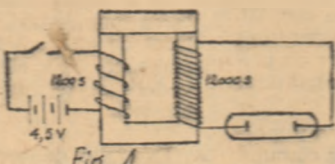

Fig. 4

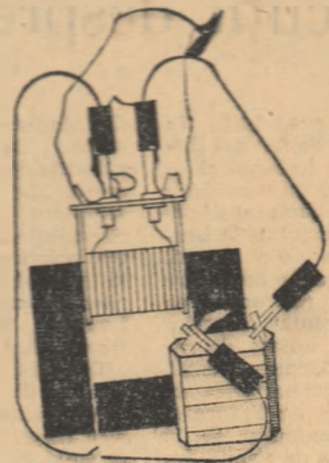

Fig. 2

execută mai multe închideri și deschideri ale circuitului și li se cere să observe că de fapt ambele becuri se sting simultan și li se explică faptul că fenomenul de stingere întârziată are loc din cauza inerției mari a temperaturii filamentului. Desi cu acest prilej, se precizează că tensiunile electromotoare produse la întreruperea curentului pot să atingă valori mari, care la rândul lor pot produce efecte dăunătoare, majoritatea elevilor rămân cu impresia spectaculară a scintililor și nu sunt conștienți că pentru o fracțiune de secundă tensiunile electromotoare create în inducție pot încrește de zeci sau chiar de sute de ori tensiunile electromotoare ale generatoarelor care dau naștere curentilor din circuitele bobinelor.

era închis. Am pus elevilor întrebări despre fenomenul care a avut loc la închiderea circuitului după care am anunțat deschiderea lui. La întreruperea curentului spre surprinderea...

Înlocuiesc apoi bobina secundară prin bobina de 12000 spire din ansamblul de 7 bobine pentru electromagnetism, iar lămpa cu neon cu unul din tuburile din trusa cu tuburi pentru descărcări în gaze rarefiate și explic nașterea tensiunilor electromotoare înalte produse în acest caz (aspecte care reies din montajul prezentat în figura alăturată). Cu acest prilej elevii observă că tensiunea se ridică mult numai la întreruperea curentului din circuitul primar.

Consider că prin executarea acestor lucrări experimentale, cunoștințele elevilor cu privire la tensiunile electromotoare induse la închiderea și întreruperea circuitelor pot să fie mai bine fixate.

O temă dificilă: adunarea și scăderea cu trecerea peste zece

În predarea aritmeticii la clasa I, capitolele privind adunarea și scăderea cu trecere peste zece implică, de obicei, cele mai multe dificultăți.

Temă însăși este destul de complexă, iar cunoștințele rezolvative sunt predate adesea într-o formă greoaie, confuză. Un articol apărut mai demult în „Gazeta învățămintului”, care pune în discuție problema scăderii cu trecere peste zece, critica drumul întortocheat folosit de unii învățători în predarea exercițiilor de acest fel și găsește de ordin logic comise cu acest prilej, greșeli care fac să se ajungă (la clasa I) chiar la obținerea de valori negative.

recomanda ca într-un exercițiu de felul 12-3, de pildă, numărul 12 să se prezinte sub forma (10 + 2) iar operațiile să se desfășoare apoi în ordinea 3-2-10-1. În cazul acesta, însă, desfășurarea judecăților necesare semnificative și în scris, elevii uită repede rezultatul operației aritmetice. Școlarul este mai bine să folosească, de aceea, alte căi.

componența scăzătorului (5) în funcție de unitățile care depășesc zece descăzătorului (2), arătând, ca și în cazul precedentei, că 5 se poate scrie și sub forma (2+3).

În mod analog cred că este bine să se procedeze și la adunarea cu trecere peste zece. Să luăm exemplul 8 + 6. Încalcați de orice calcul vom reaminti componenta celui de al doilea termen (6) în funcție de numărul, care trebuie să l se adauge primului termen pentru completarea zecii (în cazul nostru 2, pentru că 8 + 2 = 10). Deci și aici vom arăta că 6 se poate scrie și sub forma 2 + 4. În scris, operația se prezintă astfel:

Îndrumarea caldă a învățătoarei

Tradiție și inovație în procesul de învățămînt

Ce trebuie să cuprindă planul de idei

Metodica predării limbii și literaturii române indică, pentru unele din textele literare studiate în clasele V-VIII, alcătuirea planului de idei formulat la început de profesor și apoi, treptat, de elevi, menționînd că planul trebuie scris pe tablă și copiat în caiete.

Practica mi-a dovedit însă că alcătuirea aproape la fiecare lecție a planului de idei îl plictisește pînă la urmă pe elevi, reduce gîndirea lor la banalitate. Într-adevăr, nu cere să se expună decît subiectul. După părerea mea, un asemenea plan este eficient la clasele a V-a și a VI-a: în clasele următoare el trebuie însă să fie îmbogățit. De aceea, începînd cu clasa a VII-a, cer elevilor să indice în planul de idei, subiectul (relatacțiune sintactică), personajele, ideea operei și procedeele stilistice originale.

De exemplu, planul pe care-l obținem la sfîrșitul analizei literare a fragmentelor din „Pădurea spinoză” de Liviu Rebreanu, aflat în manualul clasei a VIII-a este următorul: tema - problemele pe care le-a ridicat în conștiința oamenilor cinstiți din fostul Imperiu austro-ungar războiul imperialist din 1914-1918; subiectul - transformarea lui Apostol Bolaga dintr-un ațel „corc” în erou, executant fără scîrbire al ordinului, într-un revoluționar conștient și sfîrșitul său tragic: personajele principale - Apostol Bolaga, Klappa, sublocotenentul șar; ideea - condamnarea războiului imperialist; procedeele stilistice originale - analiza pătrunzătoare a stărilor sufletești (analiza psihologică).

Obținîndu-se să alcătuiească astfel de planuri elevii rețin mult mai mult decît subiectul și se deprind să analizeze mai adînc și opera literară.

Am constat însă că unora se folosește la clasele I-IV discursul, dialojul sau filme care depășesc posibilitățile de înțelegere ale elevilor din clasele respective. Or, în acest fel nu ușurăm procesul de însușire a cunoștințelor, ci, dimpotrivă. De exemplu, la clasa a III-a, la lecția cu conținut practic științific „Planta” este indicat să se folosească, pentru ilustrarea concretă a celor predate, diferite plante culesse din natură. Este drept că în laboratoarele școlilor se află un diplot cu titlul „Planta, un organism viu”. Încredințat să-i utilizeze în predare, mi-am dat seama că este prea dificil pentru elevii clasei a III-a și, în loc să le sporască interesul față de lecție, iar îndepărtarea de ea, dîndu-le impresia că nu o vor înțelege.

Vreau să semnaliez, cu acest prilej, că pentru clasele I-IV nu prea avem diplome științifice adecvate. În afară de cele care pot fi folosite la lecțiile de geografie în clasa a IV-a - „Carpații Orientali”, „Lacurile din patria noastră”, „Delta Dunării” - dispunem doar de diplome pentru orele de lectură, de povestire etc. Tînuț seama de marea utilitate a materialului vizual la clasele mici, cred că ar trebui să se producă mai multe diplome pentru lecțiile de științele naturii, de istorie etc. finite în aceste clase.

Inv. FLORICA AL. CONSTANTINESCU Fierbinți, raionul Urziceni

„Catedre și cadre”

Articolul „Catedre și cadre”, semnat de Constantin Rădoi în nr. 871 al „Gazetei învățămintului”, ridică probleme de mare însemnătate, strîns legate de procesul de învățămînt. Printre altele, articolul se născuie din cauza deficienței privind modul cum se repartizează și transferă în învățămînt.

Întă, în legătură cu aceasta, situația în care mi-a aflu personal. Am absolvit în anul 1964, la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, secția de pedagogie și limba și literatura română cu durata de studii de 5 ani, obținînd la examenul de stat media 8,50. Comisia de repartizare care a funcționat la Cluj în iulie 1964 mi-a repartizat un post la Școala pedagogică din Galați. La sfîrșitul lunii august 1964 am plecat să-mi iau postul în primire. La secția de învățămînt a orașului Galați mi s-a spus însă că postul este ocupat și am fost îndreptat, pentru rezolvarea cazului, la secția de învățămînt regională. Aici am stat de vorbă cu tovarășul inspector Valer Corcodel, delegatul regiunii Galați la comisia de repartizare din Cluj. Deși fusese de față cînd mi s-a repartizat postul, tov. Corcodel mi-a spus și că acesta nu este disponibil și m-a trimis, cu niște bilețele pe care le am și astăzi, să mă interesez în Iași la Brașu sau în altă parte dacă nu se află vreun post liber. Mi-a propus, de asemenea, să lucrez la Școala de surzi din Focșani, școală cu care pregătirea mea din facultate nu are nici o tînguță. Sau să stau un an acasă. Nevrînd să aleg ultima soluție, m-am prezentat la Școala de surzi, cu condiția, care chiar tovarășul inspector a formulat-o, de a suplini aici un an, urmînd ca în perioada legată de transferări să fiu transferat pe postul meu, conform repartitiei. La Școala de surzi a trebuit să predau matematica în clasele a V-a și a VI-a. Fără a ști, neavînd nici studii de defectologie, nici de matematică, mi-a venit foarte greu. În anul școlar următor am fost repartizat la o clasă preșcolară, unde a trebuit să lucrez cu copii veniți direct din familie, pe care să-i demulțez. Transferul promisiu de secția de învățămînt nu mi s-a aprobat nici în primul, nici în al doilea an, pe motivul că în 1964 comisia de repartizare a făcut o eroare (deși postul a fost publicat ca liber).

În anul școlar curent lucrez la clasa I, tot la Școala de surzi. Urmează să mă prezint peste puțîn timp la examenul de definitivare. Între timp colegii mei care au lucrat în funcția pentru care s-au pregătit în facultate și-au întregit cunoștințele, s-au perfecționat. Eu va trebui să-i dau în la început. Aș vrea numai să știu: Cînd vii putea preda ceea ce am învățat în cei cinci ani de facultate? Cînd și cum vii putea ajunge la postul la care am fost repartizat? Și, în sfîrșit, cum pot fi tolerate astfel de erori care încalcă legalitatea?

MARIA TOVRINA Focșani

„Necesitatea educării pentru viața de familie”

Consider că problemele ridicate în articolul „Necesitatea educării pentru viața de familie” de prof. Valeriu C. Neștan, apărut în nr. 874 al „Gazetei învățămintului”, sînt de o mare actualitate, fiind înțelese și de părinți și de copii.

În educația pentru viața de familie a acestor elevi al școlilor generale din mediul sătesc care după absolvirea a opt clase intră direct în viața productivă, fără a mai continua și alte studii. Acesta își vor întemeia, după cîțiva ani de la terminarea școlii, o familie și școala are datoria să pregătească pentru aceasta. Mă gîndesc, bunăoară, că ar fi bine ca la clasa a VIII-a în cadrul obiectului „Igienă”, să se predea noțiunile elementare de igienă a sexelor și puericultură (pentru femeie). Cred în acest timp că este necesar ca în toate școlile generale să existe, la clasele VII-VIII, cercuri de gospodărie pentru femeie. Practica a dovedit că asemenea cercuri sînt utile și eficiente.

Socotește, de asemenea că la obiectul „Educația cetățenească” s-ar putea introduce un capitol special referitor la rolul familiei în societatea noastră, dacă se poate chiar și cu exemple concrete.

Cît privește pe elevii de liceu, cred că în vederea educării acestora pentru viața de familie trebuie antrenați toți factorii: profesorii, diriginții organizației de tineret, instituțiile extrascolare, familia, iar profesorii, diriginții trebuie să folosească mai mult în acest scop o serie de lucrări literare și școlare în cadrul orelor de literatură română și biologie și biologice. Dintr-o falsă pudoare unii profesori ascund asemenea texte.

În sfîrșit, vreau să subliniez rolul imponderabil al valorii educative pentru elevii exemplare de familie a educaționalii. Fără asemenea exemplu acțiunile lui vor fi lipsite de orice realitate.

Prof. ȘTEFAN ILIEVICI Iași

